

Kéziratok, amelyek nem adnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje i Medjimurje

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szöveggőzt és nyilttér 1.50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

Az előfizetési bérlet a kifizetett felmondásig fennáll.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. június 29.

26. Szám.

Nem igaz,

hogy nehéz a megélhetés és nem igaz különösen itt, a minden hasznos növényt megtermő földek hazájában, ahol annyi terem mindenből, hogy abból tizszer ennyi lakosság is gond nélkül megélhetne. Csakhogy egy kevesektől látott s a nagy többségtől el nem ismert bajunk van: az erkölcstelenség. Nemcsak, hogy olyanok vagyunk, mint a marakodó kutyák, féltjük egymástól a koncot, morgunk egymásra, nem engedjük egymást jóllakni, megélni, hanem úgy emberi, mint Isteni szempontból is valósággal levetkőztük emberi mivoltunkat s éppen hiányos erkölcsi felfogásunk miatt huzzuk és huzatjuk az igát, mint a barmok, pedig mennyivel könnyebb volna a megélhetésünk, ha engednénk egymást élni.

Igen kedves olvasóim! Bár mennyire nem tetszik, mégis meg kell állapítanunk, hogy erkölcstelenség vagyunk. Az erkölcstelenség értelmét szeretjük csak a nemi dolgokra korlátozni, pedig az némelykor sokkal természetesebb mint sok más tettünk s csak az álerkölc talál benne gáncot. — Sokkal több erkölcstelenség van más életmegnyilvánulásainkban.

Ilyen nagy hibánk többek között a telhetetlenség, elégedetlenség, meggazdagodás vágya, irigység, bosszuállás stb. stb. és mindennek szolgálatába állítottuk az ember, de különösen a férfi legocsmányabb tulajdonságát: a hazudozást. — Nincs arcpiritóbb dolog, mint valakit hazugságon fogni és mégis reggeltől-estig hazudunk egymásnak és különösen hazudunk önmagunknak. — Hazudik a kereskedő, mikor hitvány árúját dicséri, hazudik az iparos, mikor gyengébb anyagot csempész be az elkészítendő tárgyba, hazudik a földmives, mikor éhenhalásról panaszkodik s közben úgy él, hogy minden tisztviselő ember megirigyelhetné. — Hazudik a katona, aki itthon vitézkedik, de az ütközet előtt idegrohamot kap, hazudik a pap, amikor a szószékről azt prédikálja, hogy: ne aggodalmaskodjatok, de azért ő maga összeszedne mindent feneketlen papzsákjába, s hazudik az a hazafi, aki nagy hazafiságában üldözi a más nem-

Politikai hírek.

Uj illeték törvény. Megjelent a bírósági illetékekről szóló új törvény. Az új törvény a polgári peres, továbbá a telekkönyvi, perenkívüli a bűnvádi eljárásban fizetendő illetékeket szabályozza, A törvényhez tarifa is van mellékelve, amely felsorolja az illetékeket. Az új törvényt most egységes illeték lesz az egész országban. Az új bányatörvény tervezete is elkészült. Most áll felülvizsgálat alatt a belügyminiszteriumban, hol megteszik a pótló észrevételeket.

Franciaország. Nemrég fontos miniszterközi értekezletet tartottak a kormány tagjai s úgy látják, hogy a tanácskozás katonai ügyek és hadikiadások körül forgott. A kormány ugyanis öt milliárd frankot használt fel, amelynek hovaforrásáról nem adott számot. Azonkívül még egy póthiteljavaslatról és tárgyaltak, amely szintén hadicélokra fordítandó egy milliárd frankról szól. Minden ar-

zetiségűeket, mert határozottan merem azt állítani, hogy csak az becsüli meg a saját nemzetiségét, aki a más nemzetiségűnek is tiszteletben tartja az érzéseit. Hazudunk kedves olvasóim, amikor azt mondjuk, hogy nincs idők, vagy nincs pénzünk semmi nemes cél érdekében, közben azonban testi és lelki vágyaink kielégítésére rengeteg időt s pénzt pocsékolunk.

És ami a legszomorubb, azért hazudunk, hogy lophassunk. Hogy kiszedhessük jogtalanul embertársaink zsebéből a pénzt. És mi adjuk! Hitvány, fényes, mutatós dolgokért, nem sajnálunk semmit, de bezeg, ha valakin segíteni kellene, rögtön szegényebbnek panaszkodjuk magunkat mindenkinél. — Ugyan tudná-e valaki oda adni azt a pénzt egy nemes célra, amelyet testi kívánságainak kielégítésére szánt? Ugye nem!? Nincs olyan kisasszony, vagy legalább is nagyon kevés, aki képes volna arra, hogy selyem harisnyára szánt pénzét oda adja önzetlenül egy özvegy asszony vagy árva gyermek fölsegélyezésére. Nincs olyan ficsur, aki új ruha csináltatás helyett egy jó könyv megjelenését segítené elő.

ra vall, hogy ezeket a pénzszegeket az Olaszország elleni fegyverkezésre fordítják.

India. Az angolok szigorú rendelkezésekkel iparkodnak letörni a hindu nemzeti angolelles mozgalmat s a vezetők közül igen sokat tartóztatnak le. Több összeütközés és történt a hinduk és a rendőrség között, melynek folyamán sok sebesülés történt.

Bulgária. A nis-i bombamerényletekről az egész bolgár sajtó a legelitolbben nyilatkozik. Még a kormány lapja is azt írja, hogy a merénylet az egész bolgár közönségnél nagy felháborodást okozott. A lapok csodálkoznak azon, hogy ez az elítélendő harcmodor még egyáltalában nem szűnt meg.

Lengyelország. A lengyel külügyminiszter Zaleszky, legutóbb egy nagyobb beszédben foglalkozott a Páneurópa tervvel. Neki aggodalmi vannak különösen azért, mert az ügy menetét gyors-

nak tartja s szerinte jobb lett volna az ez érdemben megtartandó európai konferenciát egy évvel elhalasztani.

Görögország. A parlament elfogadta a Törökországgal kötött egyezményt.

Ausztria. A bécsi rendőrség letartóztatta Pabst Waldemar, német szolgálaton kívüli őrnagyot, aki már több éve a Heimwehr vezérkari főnöke volt. Az őrnagy többször szembe helyezkedett a kormány intézkedéseivel s utóbb már arra izgatott, hogy a parlamentet szét kell kergetni, hogy zavarokat ne okozhasson, a kormány most kiutasította Ausztria területéről.

Jugoszláv-román-magyar gabona front. A tárgyalások már annyira előhaladtak, hogy rövid időn belül a közös gabonafront, ez a nagy horderejű, igen fontos akció megvalósul.

Románia. Maniu román miniszterelnök részletesen nyilatkozik Románia külpolitikájáról. Szerinte a külpolitikában semmiféle változás nem lesz. A román kormány továbbra is folytatja békés külpolitikáját. A kormány őhaja, az, hogy valamennyi szomszéd államhoz, így Magyarországhoz is a legszorosabb gazdasági kapcsolat fűzze Romániát. Ez nemcsak a román népnek, hanem a szomszéd államok népének is fontos érdeke. Kereskedelmi tárgyalások folynak Magyarországgal is s minden remény meg van arra, hogy az eredmény jó lesz. Károly király Őfelsége kijelentette a nemzetgyűlésen, hogy *az ország barátait meg fogja őrizni*, mert a világbéke csak így tartható fenn. Épen azért is Románia soha sem egyezhetik bele a Habsburg restaurációba, vagyis, hogy Ottó főherceg Magyarország trónját elfoglalhassa. A békeszerződés teljes megtartása Romániának legfőbb feladata.

A kisantant konferencia. Június 26.-án megkezdődött a csehszlovákiai Stübnya fürdőn a kisantant államok külügyminiszterének konferenciája. Ez alkalommal igen fontos gazdasági, politikai, még fontosabb külpolitikai kérdések kerültek megvitatásra. Szó volt a Habsburg kérdéstről is, annyival is inkább, mert Ottó főherceg még az idén nagykoru lesz. A kisantant álláspontjával alighanem Lengyelország is egyetért.

Pedig milyen mulandó dolgot — a testet — takargatja vele s közben megfélekedezik, hogy lelkének is takaróra lenne szüksége, mert nagyon feltűnik, valósággal leri róla lelkének műveletlen mezítelensége. Azt mondják, nem tudunk megélni. Persze, hogy nem tudunk, ha keresményünket nem a megélhetésre hanem hiú vágyaink kielégítésére költjük. A munkaadó nem mer munkát adni, mert felemészti a munkabér. A munkás nem megy dolgozni, mert kevés neki a munkabér. Pedig milyen szépen megegyezhetnének, ha nem hazudnának egymásnak és saját maguknak a főtebbieket. Nem pusztul bele a munka adó, ha jól megfizeti a munkásait, viszont nagyon szépen megélhet a munkás, csak ne csapjon lakodalmat mindig, amikor megkapja a bérét.

Mindenkinek jutna bőségesen a megélhetéséhez, ha csak annyit igyekezne megkeresni, amire neki föttétlenül szüksége van, a többi engedje át más embertársának.

Ne hazudjunk kedves olvasóink se másoknak, se magunknak, akkor könnyű lesz a megélhetésünk!

Szt. Lászlói levita.

Megnyiták Prekmurje határait.

Egy igen fontos és már rég óhajtott rendelkezés teljesült e hó tizenötödikén, mikor is Prekmurje határai megnyiták a határmenti lakosság számára így a forgalom a határon át mindkét állam lakosságának részére felvehető lett. Ezt az intézkedést úgy a mi határmenti népünk, mint a magyar oldalon lakók nagy örömmel fogadták. Remélhető, hogy nemsokára a vasuti forgalom is megnyílik úgy Hodos-Dávidháza; mint Dolnja Lendava-Rédics között. Eddig a közlekedés a határon át csak a kettős birtokosok számára volt lehetővé téve, míg most három napos tartózkodásra a megengedett zónában — tizenöt kilométerre — mindenkinek lehetővé van téve az átjárás. Az átkeléshez szükséges legitimációkat a járási hatóságok állítják ki. Az átkelés a következő vonalakon van engedélyezve:

Otovci-Felsőszőlők; Veliki Dolenci-Orfalu; Hodos-Kotormány Domanjsevi-Szomoróc; Dobrovnik-Nemesnép; Genterovci-Lenti; Dolnja Lendava-Zalabaksa; Pinca-Lendvaujfa. Ezenkívül még a kettősbirtokosok számára nyitva van: Csepinci-Felsőszőlők; Markovci-Apátistvánfalva; Budnic-Orfalu; Krplivnik-Kerca; Prosenjakovci-Magyarszombatfa; Kobilje-Szentgyörgyvölgy; Žitkovci-Szent-Istvánlak között. Itt csak a pénzügyorség gyakorolja szolgálat közben az ellenőrzést.

Az új intézkedés előre láthatólag emelni fogja Dolnja-Lendava kereskedelmi és ipari forgalmát.

Terjessze és olvassa a „Muravidék“-et!

A csákoveci zárda alapítása és története.

Végzetesebb a zárdára nézve az 1741-iki esztendő, mely gyászbetűkkel van megörökítve évkönyveiben. Május 16.-án a templom mellett lakó pék házában tűz támadt, melynek 45 lakóház, a zárda a templommal s négy haranggal, meg az összes melléképületek áldozatul estek. Ekkor pusztultak el azok az oltárok is, melyeket 1728-ban emeltek Szent-Kereszt és Szent-Antal tiszteletére.

A tönkrement szerzetesek újból a jótékonyra kénytelenek fordulni, ezúttal is fényes eredménnyel, mert Mindszente napjára tető alatt van már a zárda; a következő évben a templom is felépül fatoronnyal s három haranggal.

A templomot 1750. június 14.-én Klobusický zágrébi püspök szentelti föl, amikor Szt. Miklós, a Boldogságos Szűz és Szerafi Szent Ferenc tiszteletére oltárokat is állítanak — Szt.

Emlékezés.

Kisleányka voltál, én meg kisiúcska, Midőn összehozott, bennünk az iskola Egy teremben voltunk, tanultunk sok [szépet.

Boldogan teltek el az iskolaévek; De, hogy ne felejtsek diák életünket, Boldog emlékekkel, töltjük beszívünket:

Emlékszel-e még? midőn ablakid alatt Hányszor végig mentem, hogy meg- [pillantsalak.

Ragyogó kék szemed, alig, hogy ész- [revet, Rohantál ki hozzám s hívtál be en- [gemet.

Vigan követtem ilyenkor léptedet, Boldogan tanultuk együtt a leckénket.

Igy teltek el lassan hónapok és évek — Gyermekbarátságából forró szerelem lett. Igaz, hűséges, boldog, tiszta szerelem, Sugárzott szemünkből, égett a szí- [vünkben,

Amidőn a szép park lombos fája alatt, A kedves körpadon keblemre zártalak.

Tudom, él még mindez emlékezetemben, Mert a mult, boldog mult, elfelejtethe- [tetlen.

Nem azért hozom fel a multat Tenéked, Mintha azt nem tudnád, hisz te is [átélted;

Hanem, hogy gondolj rá s ne felejt- [el engem,

Te aranyos, drága, boldog remény- [ségem.

Salovci, 1930. V. 22.

HERCZ LÁSZLÓ.

Szinaranyból készült autó.

Newyorkban készült egy autó a persa sah számára szin aranyból. A cimerek óriási értékű drága kövekből vannak kirakva az autón s belsejében nagy értékű prémek vannak elhelyezve. Az autót, amelynek értéke felbecsülhetetlen, most nem rég szállították el Teheránba.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. JUNIUS hó 30 nap 27 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
29 Vasár.	3. Péter és Pál Pál ap. eml.	Péter és Pál Pauli Ged
30 Hétfő		

JULIUS hó 31 nap.

1 Kedd	Tibold	Tibold
2 Szerda	Sarl B. A.	Maria H
3 Csüt.	Heliodor pk.	Kornelius
4 Péntek	Ulrik pk.	Udalrich
5 Szomb.	Zakkar Ant.	Charlotte

Vásárok:

Csakovec jun. 30., Rakicsán július 2., Petrovci jul. 4., Hodoš jul. 5., Seló 6

Időjárás:

Állandóan meleg idő. Elvéve eső.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	180—
"	Rozs	"	140—
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	130—
"	Köles	"	120—
"	Hajdina	"	140—
"	Széna	"	60—115
"	Bab cseres.	"	400—
"	Vegyes bab	"	325—
"	Krumpli	"	50—75
"	Lenmag	"	480—500
"	Lóhermag	"	1000—1400
Bika	8—	9—	9-50 10.
Üsző	7—	7-50	8— 8-50
Tehén	4—	5—	6—
Borju	—	—	14— —
Sertés			16— —
Zsir I-a			29— 30—
Vaj			35—40
Szalonna			23— 25—
Tojás 1 drb.			0-75

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9-1275 sfrk.

100 Doll. (E. A.)	adnak itt	5617 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	"	4900 "
100 Márkáért	"	1349 "
100 Frankért (Páris)	"	221 "
100 Pengőért	"	990 "
100 Schil. (Bécs)	"	798 "
100 Cseh kor.	"	168 "

dog Krisztussal diszített nagy fake-resztet is a templom elé, melyet utóbb 1885 ben, a mostani kökereszt-tel cseréltek fel.

Ennek a keresztnek csodaerőt tulajdonított a lakosság, mert hagyomány szerint az 1741.-i nagy tűzvész alkalmával a templomot körülnyaldosó nagy tűztenger hullámaiban csak a kereszt maradt meg sértetlenül, amiért ájtatoskodásnak lesz tárgya, mi fogadalmakban s különféle jótékony cselekedetekben nyilatkozik meg. Ilyen volt a vár helyettes várnagyának Oszterhuuber Györgynek is a cselekedete, ki nehéz betegségéből történt felgyógyulása után a kereszt mellett a torony aljába kápolnát épített, ahol az elhunyt szerzeteseket ravatalra helyezik, körmenetek alkalmával miséznek s melyet csak a térrendezése idejében, 1897-ben bontanak le.

Nagy ünnepek folynak le a városban 1773. aug. 1.-én, amikor Szt. Mária oltárán Szt. Vince vértanu

— Hordó mértékhitelítés Murszka Szobotán. Éresítjük az érdekelt vendéglősöket és magán hordótulajdonosokat, hogy a hordóhitelítés Murszka Szobotán július hó 14. és 15.-én fog megtörténni a Siftár malommal átellenben levő állami hitelítő hivatalban. Egyben tudatjuk az érdekeltekkel — nehogy büntetés alá essenek a pénzügyorség részéről, — hogy a mindenkori hordóhitelítés csak három évi időtartamra szól, s azután újabb hitelítésnek kell a hordókat alávetni.

— Autobusz járat nyílik f. é. július 1.-én Prosenjakovci — M. Szobota — Beltinci — Csrenszovci — Dolnja Lendava között. Báni intézőség végre belátta e vonal szükségességét és így I. Prosenjakovciból indulás 6 órakor, M. Szobotába ér. 6-45, M. Szobotából indulás 7-15, Dol. Lendavára ér. 8-15; II. Dol. Lendaváról indulás 13-., M. Szobotába ér. 14-., M. Szobotáról indulás 14-30, Prosenjakovcira 15-15. Az utazási költség személyenként és kilométerenként 1 Din. De ha valaki oda és vissza utazik 20% azaz 1/5 résznyi árengedménybe részesül. Ünnepnapi és vasárnapi kirándulásokra egy külön kocsis lesz az utazó és kiránduló társaságok részére.

— Törzskönyvezés és tejjellenőrzés. Vasárnap e hó 29.-én 15 órakor a martjanci iskolában előadás lesz tartva a Martjancon, Nemcsovicin és Sebeborcin bevezetendő törzskönyvelés és tejjellenőrzésről. (Szt. nacs. 5136/1 — 18. jun. 1930.)

— Szokol Tombola. A murszka-szobotai Szokol egyesület vasárnap július 6.-án délután fél 3 órakor Szokolszki Dómnál tombola játékot rendez. Egy jegy ára 3 Din. Nyeremények: 1) 2000 dinár készpénzben, 2) egy varrógép, 3) egy bicikli, 4) egy szobára való butor, 5) egy öl tűzifa, 6) egy zsák liszt és ezenkívül ezernél több nagyon szép kisebb nyeremény. Aki nyerni akar, jöjjön Murszkába és vegye meg a szerencsáját 3 dinárért!

ereklyét helyezik el. Akkor Sziginyi Tódor volt a zárdafőnök, kinek áldozatkészségéből Hackl Rupert klerikus tyberii missziója alkalmából került egy ámpula vér kíséretében a szent ereklye Pálcs Ferenc pécsváradai lelkész közreműködésével Csákovecra.

A körmenetet, melyen nemcsak muraköziek, de távoli murántuli nép is nagy számmal vesz részt, Fényesy Lukács snihovljani plébános vezeti. A menet az Althanokra való tekintetből a vár körül is elvonul, mely család Szent Vince iránt érzett kegyeletéből kifolyólag misemondó ruhákat is ajándékoz a templomnak. Következő nap, Porcinkula napján, 7000 ember gyön meg és hallgat szent misét és hitszónokat.

1766-ban épül fel az új zárda földszintje úgy, hogy később emeletet is lehessen rá építeni; de hogy ez mikor történt, adataink erre nincsenek. Ebben az esztendőben kap a templom és a kórus padokat.

— **Kinevezés.** Horváth Stefán tesanovci községi képviselő test. tag helyébe Ernisa István tétetett. (Szt. nacs. M. Szobota 217/3.)

— **Autóbaleset Hotizán.** Majdnem végzetessé váló baleset történt a napokban Hotizán egy teher autóval. A csakoveci Zsnidarics cég teherautója, miután Murszka Szobotában tojás rakományát letette, üresen tért vissza Dolnja Lendava felé. A hotizai temető előtti kanyarodónál hibás irányítás folytán az autó majdnem egy háznak ment neki, s hogy ez be ne következék, a sofför egy hatalmas rántással az autót inkább az út melletti árokba kormányozta. Így mentették meg életüket az autó utasai, akik ketten voltak a sofförön kívül. A sofför súlyosabban megsérült, az utasoknak bajuk nem esett. Az autó meglehetősen megrongálódott, úgy hogy a helyszínén kellett ideiglenesen annyira kijavítani, hogy útját folytathatta Csakovecra.

— **Operáció után meghalt** Dsubán Iván 10. házszámú vucsagomilai 51 éves lakos, aki e hó 18.-án elutazott Zágrebba gyomorbaja miatti operációra. A klinikán megoperálták, mire 23.-án reggel 6 órakor meghalt. Felesége és kislánya a legközelebbi rokonokkal együtt 23.-án éjjel utaztak Zágrebba a temetésre. Részvétünket nyilvánítjuk.

— **A Murába fult és eltűnt** a doklezsoveji fürdő helyén e hó 24.-én fürdés közben Povse Eduárd murszka szobotai mozdonyvezető. Fogadja rokonsága őszinte részvétünket.

— **Figyelmeztetés! Senki, még a legjobb uszó se menjen mély vízbe fürödni!** A víz éppen úgy mint a levegő, hanem függőleges irányban áramlik, hanem függőleges irányban is: alulról fölfelé avagy fölülről lefelé. Az ilyen függőleges áramlások ugyanolyan erősek lehetnek, mint a vízszintesek (sőt erősebbek is). Amint nem lehet helyenként a Mura árja ellen uszni, mert a kifejtető izomerő gyenge az árelleni hajadáshoz, éppenugy lehetetlen a lefelé a mélybe haladó áramlást leküzdeni. A vízszintes áramlás elleni uszásnál, ha nem sikerül, az uszó megfordul és uszik az ár irányában, a teste-feje fenn marad, tehát életveszély nincsen; ellenben a lefelé húzó áramlások a törzset lehúzzák a víz szintje alá s lehetetlenség a fölfelé, a mélyből a felszínre való uszás! Ennek érthető következménye a megfúlás. Tavaly az ilyen irányú áramlások még nem voltak ezeken a helyeken ahol fürödni szoktunk, de az idén — úgy látszik a beépített u. n. sarkantyuk miatt — ezek az örvénynek mondott áramlások megerősödtek, életveszélyessé váltak.

— **Ezredparancsnok változás.** A csakoveci 8. ik lovasezred parancsnokát Velebit Ljubomir ezredest Nisbe helyezték. Napokban tartották meg a bucsuestélyt, melyen számos felköszöntő hangzott el. Az új ezredparancsnok Vlajsavljevics Iván alezredes a napokban vette át ezredét.

— **Elítették a pribiszláveci rablóbandát.** Muravidék egyik legna-

gyobb rablóbandáját sikerült a csakoveci csendőrségnek rövid idővel ezélt elfogni. A csakoveci törvényszék büntetőtanácsa Cezarec tanácselnök Vuletics és Cárics bírók tanácsa három napig tartó tárgyalás után hirdette ki a súlyos ítéletet, a rablóbanda fölött. A vád szerint Kovács Miska, Kovács Franjo, Mihalec Franjo és Resetár Martin egy rablóbandát szerveztek és sorbajárták a muravidéki falvakat, ahol számtalan rablást és betörést követtek el. A vádlottakat, csak hosszú nyomozás után sikerült elfogni. A négy fővádlotton kivül még 7 asszony túlt a vádlottak padján, kiket az államügyész orvgazdasággal vádol. Az első és harmadrendű vádlott részben beismeri bűnösségét, míg a második és negyedrendű konokul tagad, annak dacára, hogy az első és harmadrendű vádlott mindent a szemébe mond. A bíróság a vádlottak és a tanuk kihallgatása után a vádat bebizonyítottak vette és Kovács Miskát 3 és fél, Kovács Franjót 8 évi, Mihalec Franjót 8 havi és Resetár Martint pedig 7 évi súlyos fegyházra ítélte és a büntetések kitöltése után 1 évi kényszermunkára is ítéltek. Horvát Magda varrónót, mivel tudomása volt arról, hogy a hozzá átdolgoztatás végett vitt anyag lopásból származik, 3 havi börtöre ítélte. A tárgyalás ideje alatt, az államügyész kérésére kihallgatták Ivanovics Peró vizsgáló bírót, aki pontosan elmondotta a nyomozás befolyását, és kijelentette, hogy amióta ez a banda hűvösön van hasonló lopások nem történtek. Ugyanezt vallotta Bastaja csendőr káplár. A bíróság Kovács Miskánál enyhítő körülménynek vette beismerését nyomorát és büntetlen előéletét, Mihalecnál kiskorúságát és jó magaviseletét, míg Kovács Franjót és Resetár Martinnál súlyosító körülménynek többszörösen büntetett előéletét és tagadását. A vádlottakat Dr. Odics és Dr. Svoboda védtek.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Sziv a jobb oldalon.** A noviszádi kórházba beutaltak az orvosok egy gyengélkedő 17 éves asztalos segédet. Alapos vizsgálat után megállapították, hogy a szive a mellkas jobb üregében van s kevés szabálytalansággal elég jól működik. Ez az abnormális szervezeti elváltozás nagy feltűnést keltett orvosi körökben s most szorgalmasan tanulmányozzák röntgen vizsgálatokkal a különös esetet.

— **Habszбург restauráció Magyarországon.** A magyar király kérdéssel kapcsolatban a politika világában előtérbe jutott most az az eshetőség, vajjon a most nagykorúságát elérő Habszбург Ottó főherceg elfoglalja-e a magyar királyi trónt? Ezt a kérdést megvilágítja most Gróf Bethlen István magyar miniszterelnöknek a nyilatkozata, amelyet ez érdemben hozzá fordultak. A magyar király kérdés — mondotta Bethlen Gróf, — nem függ attól, hogy valaki nagykoru lesz-e, vagy sem; a magyaroknak előbb még fontos bel- és külpolitikai

feladatokat kell megoldaniok. A király kérdés ma még egyáltalában nem kerülhet döntésre. A közeljövőben egyelőre nem is gondol rá senki sem. Teljesen helytelen az a gondolat, amit Maniu román miniszterelnök vetett fel, hogy tudni illik ez a kérdés a trianoni békeszerződésben el van intézve. Abban a szerződésben a Habszбург restaurációról nincs egy szó sem. A magyarokat csak egy diplomáciai megállapodás köti, mely a nagykövetei tanácsai alapján jött létre. Tehát a király kérdés megoldásánál számolni kell a nagyhatalmakkal. Arra a kérdésre, hogy lehetséges volna-e román-magyar perszonál unió, Bethlen gróf azt felelte, hogy az „ostobaság.” Az európai államok egyesülésére vonatkozólag Bethlen Gróf úgy nyilatkozott, hogy mint minden európai államnak, úgy Magyarországnak is fontos érdeke európai béke megszilárdítása, előbb azonban az egyes államoknak el kell intézniök azokat a kérdéseket egymás között külön-külön, amelyek még manapság fenn forognak. Magyarország kész közreműködni az európai kérdés megoldásában, előbb azonban biztosítania kell azt a helyzetet saját maga számára, amely jövő előhaladását lehetővé teszi.

— **Tűz egy orosz iskolában.** Charkovban egy iskolában mozielőadásbözben a harmadik emeleten tűz támadt. Menekülés közben meg a lépcsőház is leszakadt, minek következtében huszonnyolc gyermek meghalt, igen sokan pedig súlyosan megsebesültek.

— **Szanatorium üvegből.** Newyork mellett épül most egy hét emeletes szanatorium, mely valóságos látványosság lesz. Legnagyobb részt üvegből készül, hogy a napsugarak áthatolhassanak a falakon, mikor kell. Itt a világon minden elképzelhető kényelem meg lesz. Nap és tengeri fürdő, színház, könyvtár, minden szórakozó helyiség és gyógyító eszköz. A betegeket repülőgép hozza és szállítja el. Ezt a szanatoriumot persze csak az amerikai milliárdosok és milliomosok vehetik igénybe.

— **Perzsiában óriási földrengés pusztított.** Perzsia keleti részében óriási földrengés pusztított, mely tíz falut teljesen romba döntött. Az anyagi kár óriási.

— **Csikágóban tizezer ismert bandita garázdálkodik.** Ezek megfékezésére most Dawes tábornok vállalkozott teljes hatalommal.

— **Mesterséges láz.** Egy amerikai tudós olyan készüléket talált fel, amely rövid rádióhullámok segítségével az ember testében mesterséges lázat idéz elő. Ezt a kísérletet már nagy sikerrel használták bizonyos betegségek csirái ellen, amelyek a láz következtében elpusztultak. A feltaláló azt állítja, hogy ez a láz az egészségre nézve semmit sem ártalmas, a szervezetben kárt nem

okoz. Most olyan irányban akar kísérletezni, hogy az emberi testet fűteni fogja, vagyis a mesterséges lázzal egyenletes, kellemes hőfokon fogja tartani fűtetlen, sőt jég hideg szobában is. Ha aztán ez sikerül, akkor a fűtés egyszer s mindenkorra fölöslegessé válik.

— **Szovjetoroszországban óriási áru hiány van.** A mindennapi életben szükséges cikkek, amelyek szinte nélkülözhetetlenek, mint: ruházati cikkek, papír, cukor, élelmiszer, szappan, gyufa, dohány teljesen kifogyóban van. A központi elárúsító csarnokok üresen állanak, rendelkezésre álló készletek teljesen elfognak. Ha a bajokon rövidesen nem segítenek, akkor a helyzet katasztrofálissá válik.

— **A világ legnagyobb vasuti hidja beomlott.** A piemonti Cuneo melletti óriási vasuti hid második pillére beomlott. Kilenc ember azonnal meghalt, igen sok megsebesült. Ha teljesen kész lett volna, ez lett volna a világ legnagyobb vasuti hidja.

— **A kiviteli részvénytársaság megkezdte működését.** A részvénytársaságnak a befizetett alap-tőkén kívül még a Privilegizált Agrárbank által megszavazott kétszáz millió is rendelkezésére áll. A társaság alig kezdte meg üzleti tevékenységét, máris érezteti hatását a gabona piacon. Különösen a kukorica árának emelésénél tudott előnyösen beavatkozni a társaság. Eddig a kukorica ára sem érte el a világ paritást, míg most öt-hat ponttal emelkedett és 99 dinar helyett már 106 dinár a kukorica ára a hazai piacon. A részvénytársaság most arra fog törekedni, hogy ezt az árat meg is tarthassa.

— **Országos gazdasági kongresszus lesz Beogradban augusztusban.** A napirend előkészítése folyamatban van.

Szerkesztő üzenete.

Hunyagi G. Csakovec. Ha erre felé jár, megbeszélés végett látogasson meg. Becses levelét a fényképpel átveheti, amelyből minden szükséges tudnivalót meritheti.

Najfalejša Autotaksa
v MURSKOJ SOBOTI je pri

KUČAN IVAN mehanikar!
Cena za km. 3'50 D.

Torma.

Mari a parkban.

„Nagysága kérem, délután tessék elengedni a parkba!”

„Miért, Mari? Mi lesz ottan?”

„Kérem, nagysága! A fiatalság mind ott lesz. Nagyszerű televádli lesz; én igen szeretem nézni a televádlit!”

Igazat beszél.

Annus, igaz hogy a Sándor megkérte magát?”

„Hát ha maga csak tréfál?”

„Bizony elhiheti, hogy most igazat mondok, hiszen nem állok az ol-tár előtt!”

Válogat.

„Kisasszony kérem, parancsolna talán egy fagyaltot?”

„Ha nem lenne hideg, akkor talán kérnék!”

Gazdálkodás.

Mit kell most tudni a gazdának?

Az már közismeretes, hogy akkor oltassunk orbánc ellen, amikor a vidék még vérszentes.

Akkor is lehet oltani, amidőn egy-egy megbetegedés (orbáncos) itt-ott jelentkezik. Ilyenkor megeshetik (jóllehet, hogy oltott a sertés) hogy az oltott sertés, ha erősebben reagál, vagy ha már fertőzve volt, az oltás napjától számított 12 napon belül megbetegszik.

Ha a lajkustól is már látható megbetegedés második napjának beteltével piros, pontosan négyszögletes (nem kerek!) foltok jelentkeznek (nem a test alsó-belső részén, hanem) a külső és hátsó részen, (a foltok nagysága mellékes) ne ölessük le a beteg sertést! mert az ilyenek jóértsz mind felgyógyulnak és mert kényszerből későbbben is mindig meg lehet ölni. A javulás 3-8 napon kezdődik. Az oltás utáni 12-ik nap után 4-5 hónapig a sertés orbánc ellen egészen biztosan immunis. Persze a szokásos köznapi, közepes fertőzésekkel szemben. Ha a sertés egy erősen fertőzött sertésorbáncos malacot fölfal s még hozzá elrontja a gyomrát, akkor a fertőzés oly nagy lesz, hogy az oltások egyáltalán gyengék akkora immunoság kiváltására, amely ilyen tulsúlyos fertőzéshez szükséges lenne.)

A 12 napon belüli megbetegedések — ha orbánc okozza — rendszerint igen enyhék, szerummal s egyéb kezeléssel kombinálva biztosan meggyógyíthatók — de nem egy-két nap alatt (habár az sem ritka!) hanem 4-9 nap alatt (a szervek megtámadottságának foka szerint.)

Fontos, hogy ilyenkor ne hallgassunk a legokosabb laikusra sem, bármilyen nagyképszerűsítően bizonyítja, hogy ezt meg azt tudja, és hogy a sertés soha nem gyógyul meg (és ehhez hasonlók), mert az ilyen mindig elsieti a dolgot, a kényszerölés-sel s így kárára van a gazdának.

Csakis a jó szakértő, pontos és gondos tanácsát kövessük, (különösen ha az olcsón vagy ingyen adja a tanácsot. Nem anyagi érdekből gyógyít!

Kényszerölést csakis a végvonagló sertésen eszközöljünk! Meglássák, a felénél jóval több beteg sertés fog meggyógyulni.

Az orbáncban beteg sertés akkor sem használható közfogyasztásra — a husvizsgálási törvény és szabályrendelet szerint — ha nem piros a bőre, viszont sok piros bőrű, kényszerölt sertés husa nem árt az egészségre. Erre való az állatorvos, hogy azt elbíralja.

N.

Közgazdaság.

Jugoszlávia és Magyarország között július 1.-én megnyílik a postautalvány, az utánvételes levél és csomagposta forgalom. Az utalványt mindkét irányban francia nyelven kell kiállítani. Egy utalvánnyal küldhető legnagyobb összeg 3000 dinár.

Ford világ produkciója. Autókban és teher kocsikban ez év január havában 98.529 darab; februárban 131.747 db; márcisban, az A modell bevezetésének első havában 169.045 darab; az áprilisi napi átlagot 9000 darabra teszik kicsi és teher kocsikban.

A földművelésügyi miniszterium gondoskodik arról, hogy a bor- és gyümölcskészítéssel minél simábban és gyorsabban történjék. A miniszterium az új utasítás már kiadta s megkereste a külföldi vasutigazgatóságot is, hogy az üres kocsikat lehetőleg azonnal szállítsák vissza kiinduló állomásaikra.

Az új vámtarifa Amerikában. E hó közepén életbe lépett Amerikában a külföldi árakra kivetett új vámtarifa, mely különösen az európai kereskedelmet sújtja. Európa amugy is rengeteg fizet Amerikának hadi adósság fejében, mig ha most el lesznek zárva a piacok az európai áruk elől, akkor ez Európára nézve a legnagyobb veszedelem jelent. Ez ellen csak az európai gazdasági egyesülés képes segíteni.

Jelentés a vetések állásáról május hóról. A földművelésügyi miniszterium jelentése a következő. A Drávai bánóságban a vetések állása jó, van nagyon jó is. Gyümölcs termelés jó és gyenge. Takarmányféléknek eddig jó idejük volt. Nagyobb elemi károk nem voltak. A mezei egerek a murszka szobotai és gornya lendavai járásokban okoztak nagyobb kárt. A jószág állapota kielégítő, takarmány elég van.

Baromfi tenyésztők világkongresszusa Londonban lesz. A kongresszussal kapcsolatban baromfikiallítás is lesz. A jugoszláv földművelésügyi miniszterium szintén képviselteti magát egy

kiküldöttel a kiállítás tanulmányozása, különösen a fajbaromfiak megfigyelése céljából. A kiállítás védnöke az angol király, a királyné és a valeszi herceg.

Az önálló iparosok kötelező biztosítása. Egy igen nagy jelentőségű javaslatról van szó, melyet a noviszádi kereskedelmi és iparkamara dolgozott ki. Arról van szó, hogy az önálló iparos, — tehát a munka adó, megbetegedés, vagy munka képtelenség esetére minő elbánásban részesüljön, mert most róla egyáltalában semmiféle gondoskodás nem történik. A segédek és tanoncok biztosítását baleset és megbetegedés esetén a törvény előírja, tehát ezek sokkal jobb helyzetben vannak mint az önálló iparosok. A munkásvédelmi törvények szabályozzák az agkori ellátást, a rokkantság és halálesetre vonatkozó intézkedéseket is, habár a törvények még nem léptek életbe. Az iparosság követelése most tehát az, hogy a készülő új törvénybe tétessék gondoskodás az iparosok kötelező biztosításáról s ezt a kérvényt utalják a szociális törvények keretébe, hova ez természetszerűleg tartozik. Az eddig fennálló intézmények természetesen ez irányában felhasználandók s fokozatosan kifejlesztendők.

Sáska járás. A duna bánági földművelésügyi osztály naponta kapja a jelentéseket, hogy a sáska rajok, — amelyek előbb csak szórányosan mutatkoztak, most egyre nagyobb tömegekben jelentkeznek s veszélyeztetik az idej termést. Alig van már járás a Duna bánóságban, hol a sáska rajok nem jelentkeztek volna. Veszedelem van már a régi Bácska, Bánát és a Szerémség, de legújában már a noviszádi és a bácskatopolai járásokban is találtak sáskákat. A férgek keletről nyugatra vonulnak s egyes vidékeken oly méretekben mutatkoznak, hogy a megtámadott vetést teljesen megsemmisítik. A védekezés mindenütt folyik. Ahol még lehet, ott Uránia zölddel permeteznek, — másutt árkokat ásának s ha a sáska már betelítette az árkot, akkor szalmát hintenek rá s meggyújtják. A hatóság mindenütt segítségére van a gazdáknak a védekezésben.

A ljubljana jubiláris mintavásár. A tizedik jubiláris mintavásár iránt az egész ország gazdasági köreiben hatalmas érdeklődés nyilvánult meg. Már az első naptól kezdve a látogatók ezrei lepték el a kiállítást. Nemcsak az ország legtávolabbi vidékeiről, hanem külföldről is igen sokan keresték fel a kiállítást. Kilenc nap alatt összesen hetvenötezer ember látogatta meg a kiállítást s ez a hatalmas szám már maga is nagy siker.

Fekete hernyók. A dunabánási répa- és tengeri vetéseket a fekete hernyók nagy tömege támadta meg. (A hernyók meglehetősen kicsinyek, zöldes színűek, hátukon hosszában fekete csíkok futnak végig, két szélen pedig sárga csík van). Ahol még lehet, ott urániát zölddel védekeznek, ahol pedig már tönkretették a mezőt, ott szalmát hintenek és azt meggyújtják, hogy a hernyók ne szaporodhasanak el.

Az „OBČINSKA HRANILNICA“

V MURSKI SOBOTI

(községi takarékpénztár) igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az intézet a város házában levő új helyiségébe költözött át, ezen intézet bekebelezésre, váltóra és kezesekre a legolcsóbb kamattal melletti kölcsönöket folyósítja.

A betétek legbiztosabban vannak elhelyezve, azért az árvapénzek és hivatalos betétek is csak ezen intézetnél helyeztetnek el.

3

Jobb házból való fiu 1
pék tanulóknak felvétetik
Pollák pekarna M. Sobota.

Jó karban 2
levő zongora 1
san eladó GORNJA LENDAVÁN a
2
gyógyszertárban.

Jobb házból való fiut tanulóknak
felvesznek KOLOSA JÁNOS cipésznel
Murszka Szobotán. 1

HALLÓ! HALLÓ!

ANA CÖR bórkereskedésében

MURSZKA SZOBOTÁBAN

ALEKSANDROVA CESTA 2.

kaphatók a legjobb cseh gyártmányú gépszijjak mindenféle szélességben. Minden darab szijjért a gyár garántál.

Ugyanottan kaphatók mindennemű bőr és cipész kellékek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban. 10

MODERNI AUTO!!

NOVA

AUTOTAKSA!

TRAUTMANN FRANC

MURSKA SOBOTA.

Telefon broj: 30.

MODERNI AUTO!!

SOLIDNE CENE!

SOLIDNE CENE!

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb Kerékpárok

világhírű Varrógépek

jutányosan kaphatók

Nemecz János

ves- és gépherezkedésben

Murska Sobota.